14.07.2025

KURUL KARARI

Toplantı Tarihi/Sayısı	:	25.06.2025/244
Karar Numarası	:	2025/402

Başvuran : Resen İnceleme
Muhatap : Yalova Belediye Başkanlığı
Adres : -

I. KONU

1. Resen inceleme, Yalova Belediye Başkanlığı tarafından Arapça tabelaların kaldırılması veya değiştirilmesi şeklindeki uygulamanın yabancılara yönelik ayrımcılık teşkil ettiği iddiasına ilişkindir.

II. İNCELEME SÜRECİ

2. Yalova Belediyesi Başkanı tarafından Arapça tabelaların kaldırılacağına ilişkin olarak yapılan açıklamalar sosyal medyadan takip edilmiştir. Akabinde Yalova Belediye Başkanlığına ait internet sitesinde; *"Yabancı Tabelalar Değişecek"*, *"Zabıta Ekiplerinden Yabancı Tabelalara Operasyon*", *"Başkan G. Sözünü Tuttu"* başlıklı haberler bulunduğu görülmüş ve bu haberlerin Arapça ve yabancı dildeki tabelalara sahip iş yerlerine zabıta ekiplerinin tek tek tebligatta bulunduğu ve tabelaların değiştirilmesi veya kaldırılması için iş yeri sahiplerine 15 gün süre verildiği şeklinde içeriklere sahip olduğu tespit edilmiştir.

3. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde "Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek" Kurumun görevleri arasında sayılmıştır. Anılan hüküm kapsamında söz konusu iddialar hakkında 8/5/2024 tarihli ve 2024/510 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurulu Kararı ile resen inceleme başlatılmasına karar verilmiştir.

4. Muhatap Yalova Belediye Başkanlığından (Belediye) alınan yazılı görüşte özetle:

a. 13/11/2012 tarihli ve 286 sayılı Belediye Meclisi Kararı ile Belediye sınırları içinde yer alan işletmelerin iş yeri ünvanlarını seçerken Türkçe isim kullanmaları ve tabelalarında da yabancı isimler kullanmamalarını temin etmek amacıyla Yalova Belediyesi Zabıta Müdürlüğü Emir ve Yasakları

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Uygulama Yönetmeliği'nde değişikliğe gidildiği,

b. Yalova Belediyesi Zabıta Müdürlüğü Emir ve Yasakları Uygulama Yönetmeliği'nin "İşyeri Ruhsatları İle İlgili Emir ve Yasaklar" başlıklı ikinci bölümünde "11.İşyeri ünvanlarında yabancı isimlerin kullanılması yasaktır." düzenlemesinin, "İşyeri Reklam ve Levhaları İle İlgili Emir ve Yasaklar" başlıklı onuncu bölümünde ise "11. tescilli markalar hariç olmak üzere işyerlerinde yabancı dilde işyeri reklam tabelası ve lehvası asılması yasaktır." düzenlemelerinin yer aldığı,

c. Bu düzenlemeler uyarınca 18/11/2019 tarihli ve 219 sayılı Belediye Meclisi kararıyla Yalova Belediyesi İlan Reklam ve Tanıtım Yönetmeliği'nde (Yönetmelik) değişikliğe gidildiği, buna göre iş yeri sahiplerinin Türkçe reklam ve tanıtım yapmasının teşvik edilmesinin amaçlandığı, yabancı dilde reklam ve tanıtım yapılan iş yerlerinin tabelalarında ise bu yabancı ifadeye ilişkin olarak Yönetmelik'te belirtilen kurallara uygun bir Türkçe tercümenin bulunmasının zorunlu hale getirildiği ve söz konusu tabela denetimlerinin bahsi geçen Belediye Meclisi kararları ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapıldığı,

ç. Ayrıca iş yeri tabelalarına ilişkin standartların Türk Standartları Enstitüsü (TSE) tarafından TS 13813 Standardı ile belirlenmiş olduğu, yine yabancı dildeki tabelalara ilişkin kuralların da söz konusu Standart ile belirlendiği, buna göre tabelalarda yer alan yabancı dildeki ifadelerin tabelada bulunan Türkçe ifadelerin büyüklüğünün %25'ini geçmeyecek şekilde olması gerektiği,

d. Nitekim Göç İdaresi Başkanlığı tarafından tabela denetimlerine ilişkin olarak yapılan basın duyurusunda da TS 13813 standardına atıf yapılarak yabancı dilde ifadeler içeren tabelaların yukarıda belirtilen nitelikte olması gerektiğinin vurgulandığı,

e. 20/4/2016 tarihli ve 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun "Ayrımcılık İddiasının ileri Sürülemeyeceği Haller" başlıklı 7'nci maddesinde "Eşitsizlikleri ortadan kaldırmaya yönelik, gerekli, amaca uygun ve orantılı farklı muamele"nin Kanun kapsamında ayrımcılık iddiasının ileri sürülemeyeceği hâller ve istisnalar arasında sayıldığı, bu kapsamda Belediye tarafından tüm sürecin hassasiyetle ve hukuki zeminde yürütüldüğü ve yabancılara yönelik ayrımcı bir muamelenin söz konusu olmadığı hususları belirtilmiştir.

III. İLGİLİ MEVZUAT

5. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın "Kanun önünde eşitlik" başlıklı 10'uncu maddesi şöyledir:

"Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

(...)

Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar."

6. Anayasa'nın *"Devletin bütünlüğü, Resmî dili, bayrağı, milli marşı ve başkenti"* başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

"Türkiye Devleti, ülkesi ve milletiyle bölünmez bir bütündür. Dili Türkçedir. (...)"

7. Anayasa'nın *"Düşünceyi açıklama ve yayma"* başlıklı 26'ncı maddesi şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet Resmî makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar. Bu fıkra hükmü, radyo, televizyon, sinema veya benzeri yollarla yapılan yayımların izin sistemine bağlanmasına engel değildir. Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir

(...)"

8. 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu'nun *"Tanımlar"* başlıklı 2'nci maddesinin ilgili hükümleri şöyledir:

"(1)Bu Kanunun uygulanmasında; ... d) Doğrudan ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını bu Kanunda sayılan ayrımcılık temellerine dayanılarak engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muameleyi, e) Dolaylı ayrımcılık: Bir gerçek veya tüzel kişinin, görünüşte ayrımcı olmayan her türlü eylem, işlem ve uygulamalar sonucunda, bu Kanunda sayılan ayrımcılık temelleriyle bağlantılı olarak, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanma bakımından nesnel olarak haklılaştırılamayan dezavantajlı bir konuma sokulmasını(...) ifade etmektedir.

9. 6701 sayılı Kanun'un *"Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı"* başlıklı 3'üncü maddesi şöyledir:

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

"(1) Herkes, hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden yararlanmada eşittir.

(2) Bu Kanun kapsamında cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, mezhep, felsefi ve siyasi görüş, etnik köken, servet, doğum, medeni hâl, sağlık durumu, engellilik ve yaş temellerine dayalı ayrımcılık yasaktır.

(3) Ayrımcılık yasağının ihlali hâlinde, konuya ilişkin görev ve yetkisi bulunan kamu kurum ve kuruluşları ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ihlalin sona erdirilmesi, sonuçlarının giderilmesi, tekrarlanmasının önlenmesi, adli ve idari yoldan takibinin sağlanması amacıyla gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.(...)"

10. 6701 sayılı Kanun'un *"Ayrımcılık türleri"* başlıklı 4'üncü maddesinin birinci fıkrasında ayrımcılık türleri *"a) Ayrı tutma b) Ayrımcılık talimatı verme ve bu talimatları uygulama c) Çoklu ayrımcılık ç) Doğrudan ayrımcılık d) Dolaylı ayrımcılık e) İşyerinde yıldırma f) Makul düzenleme yapmama g) Taciz ğ) Varsayılan temele dayalı ayrımcılık"* olarak sıralanmıştır.

11. 6701 sayılı Kanun'un *"Ayrımcılık yasağının kapsamı"* başlıklı 5'inci maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"(1) Eğitim ve öğretim, yargı, kolluk, sağlık, ulaşım, iletişim, sosyal güvenlik, sosyal hizmetler, sosyal yardım, spor, konaklama, kültür, turizm ve benzeri hizmetleri sunan kamu kurum ve kuruluşları, kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları, gerçek kişiler ve özel hukuk tüzel kişileri, yürüttükleri faaliyetler bakımından bu hizmetlerden yararlanmakta olan veya yararlanmak üzere başvurmuş olan ya da bu hizmetler hakkında bilgi almak isteyen kişi aleyhine ayrımcılık yapamaz. Bu hüküm kamuya açık hizmetlerin sunulduğu alanlar ve binalara erişimi de kapsar."

12. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde, Kurum'un *"Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine inceleme, araştırma, karara bağlama ve sonuçlarını takip etme"* görevlerini haiz olduğu düzenlenmiştir.

13. 24/11/2017 tarihli ve 30250 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanununun Uygulanmasına İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik'in *"İhlal kararı"* başlıklı 69'uncu maddesinde *"İnceleme ve araştırma sonucunda başvurunun yerinde olduğu kanaatine varılması halinde ihlal kararı verilir."* hükmü yer almaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

IV. DEĞERLENDİRME VE GEREKÇE

14. 6701 sayılı Kanun'un 9'uncu maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde *"Ayrımcılık yasağı ihlallerini resen veya başvuru üzerine incelemek, araştırmak, karara bağlamak ve sonuçlarını takip etmek."* Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumunun (TİHEK) görevleri arasında sayılmıştır. Bu kapsamda basında yer alan Yalova Belediye Başkanlığı tarafından Arapça tabelalı işyerlerine yönelik denetim başlatıldığı, Arapça yazılı tabelalar, posterler gibi ilan, reklam ve tanıtım materyalleri bulunan işyerlerine ilgili materyallerin kaldırılması için 15 günlük süre verildiği, bunun yanında Arapça tabelalar kaldırılırken diğer dillerdeki tabelalar hakkında ise herhangi bir işlem yapılmadığı iddialarına ilişkin olarak 8/5/2024 tarihli ve 2024/510 sayılı Kurul Kararı ile resen inceleme başlatılmıştır. Bu kapsamda resen incelemeye konu olan olayın dil temelinde ayrımcı bir muamelenin varlığının tespiti çerçevesinde incelenmesi gerektiği anlaşılmaktadır.

15. Eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı, insan haklarına ilişkin uluslararası sözleşmelerin ayrılmaz bir parçası olduğu gibi uluslararası hukukun en üstünde yer alan temel hukuk normu olarak da kabul edilmektedir (TİHEK, B. No: 2019/3404, K. No: 2020/26, 11/2/2020, para. 38). Ayrımcılık yasağı, Birleşmiş Milletler Medeni ve Siyasi Haklar Sözleşmesi'nin 2'nci maddesinde *"Herkes yasalar önünde eşittir ve hiçbir ayrım gözetilmeksizin yasalarca eşit derecede korunur. Bu bakımdan yasalar her türlü ayrımı yasaklayacak ve ırk, renk, cinsiyet, dil, din, siyasal veya başka fikir ulusal ya da toplumsal köken, mülkiyet, doğum veya diğer statüler gibi her bağlamda ayrımcılığa eşit ve etkili korumayı temin edecektir."* şeklinde yer almaktadır. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) 14'üncü maddesinde ise "Bu Sözleşme'de tanınan hak ve özgürlüklerden yararlanma, cinsiyet, ırk, renk, dil, din, siyasal veya diğer kanaatler, ulusal veya sosyal köken, ulusal bir azınlığa mensupluk, servet, doğum veya herhangi başka bir durum bakımından hiçbir ayrımcılık yapılmadan güvence altına alınır." düzenlemesi yer almaktadır.

16. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) kararlarında ayrımcılık; objektif ve makul bir neden olmaksızın, aynı durumdaki kişilere farklı muamelede bulunmak şeklinde tanımlanmıştır (AİHM, Willis/Birleşik Krallık, B. No: 36042/97, 11/6/2002, para. 48; AİHM, Okpisz/Almanya, B. No: 59140/00, 25/10/2005, para. 33). AİHM'e göre, farklı muamele, nesnel ve makul bir gerekçeye sahip değilse yani meşru bir amaç gütmüyorsa veya muamele kapsamında kullanılan araçlar ile gerçekleştirilmek istenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmuyorsa ayrımcı bir nitelik kazanmaktadır (AİHM, Mazurek/Fransa, B. No: 34406/97, 1/5/2020, para. 48).

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

17. Anayasa Mahkemesine (AYM) göre, Anayasa'nın 10'uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesi Anayasa'da güvence altına alınan hak ve özgürlüklerden yararlanılırken nesnel ve haklı bir neden olmaksızın aynı veya benzer durumda bulunan kişilere farklı muamelede bulunulmasını yasaklamaktadır. Nesnel ve makul bir şekilde haklılaştırılamayan, diğer bir ifadeyle meşru bir amaca dayanmayan ya da seçilen araç ile hedeflenen amaç arasında makul bir orantılılık ilişkisi bulunmayan farklı muameleler Anayasa'nın 10'uncu maddesinin amaçları bağlamında ayrımcı karakterli olarak kabul edilir (AYM, Nuriye Arpa, B. No: 2018/18505, 16/6/2021, para. 58).

18. Somut resen inceleme, muhatap Belediye yalnızca Arapça tabelaların kaldırılmasının dil temelinde ayrımcılık teşkil ettiği iddialarına ilişkindir. Dil temelinde doğrudan ayrımcı bir muamele ise bir kişinin hukuken tanınmış hak ve hürriyetlerden karşılaştırılabilir durumdakilere kıyasla eşit şekilde yararlanmasını dili nedeniyle engelleyen veya zorlaştıran her türlü farklı muamele şeklinde ortaya çıkmaktadır (TİHEK, Ayrımcılık Temelleri Serisi No: 8 Dil Temelinde Ayrımcılık, 2022, s. 6). Bu kapsamda Belediye tarafından yapılan işlem sırasıyla; farklı bir muamelenin varlığı, farklı bir muamele söz konusu ise bu muamelenin haklı ve meşru bir gerekçeye dayanıp dayanmadığı ve eğer haklı ve meşru bir gerekçe tespit edilebiliyorsa söz konusu muamelenin ölçülülüğü veçhelerinden incelenecektir.

19. Hem uluslararası hem de ulusal mevzuatta yer alan dil, ırk ve etnik köken birbiriyle bağlantılı temeller olup eşitlik ilkesi ve ayrımcılık yasağı bağlamında değerlendirme yapılırken bu temellerin bir arada ele alınması gerekmektedir. Ayrımcılık yasağı kapsamında yer alan temellerden olan dil, kişinin ırk veya etnik kökeninden bağımsız değildir. Nitekim AİHM, ırk ve etnik mensubiyet kavramlarını açıklarken dil, din, milliyet ve kültürün ırktan ayrılamaz olabileceğini belirtmiştir. AİHM'e göre etnik mensubiyet ve ırk, bağlantılı ve örtüşen kavramlardır. Irk kavramı, insanların, cilt rengi veya yüz özellikleri gibi morfolojik niteliklere göre biyolojik olarak alt türlere ayrılması fikrine dayanırken, etnik mensubiyetin kökeni ortak milliyet, kabile aidiyeti, dini inanç, paylaşılan dil veya kültürel ve geleneksel kökenler ve temeller düşüncesine dayanmaktadır (AİHM, Timishev/Rusya, B. No: 55762/00 ve 55974/00, 13/3/2006, para. 55).

20. Irkçılığa ve Hoşgörüsüzlüğe Karşı Avrupa Komisyonunun (ECRI) 7 No'lu Genel Politika Tavsiyesi'ne göre *"ırkçılık"* terimi; "*ırk, renk, dil, din, milliyet veya milli veya etnik kökenin bir birey veya bir grup insanın aşağılanması için bir gerekçe oluşturması veya bir bireyin veya bir grup insanın üstünlük duygusu içine girmesi için bir neden oluşturması"* anlamına gelmektedir. *"Irka dayalı ayrımcılık"* ise nesnel ya da makul bir gerekçesi olmaksızın ırk, renk, dil, din, milliyet veya milli veya etnik kökeni nedeniyle kişi veya grupları farklı muameleye tabi tutma anlamını taşımaktadır.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

21. Muhatap Belediye tarafından dosyaya sunulan görüş yazısında; 13/11/2012 tarihli ve 286 sayılı Belediye Meclisi Kararı ile işletmelerin iş yeri ünvanlarını seçerken Türkçe isim kullanmalarını ve yine tabelalarında da yabancı isimler kullanmamalarını temin etmek için değişiklikler yapıldığı, bu değişiklikleri müteakip 18/11/2019 tarihli ve 219 sayılı Belediye Meclisi Kararıyla Yalova Belediyesi İlan Reklam ve Tanıtım Yönetmeliği'nde de değişikliğe gidildiği, buna göre iş yeri sahiplerinin Türkçe reklam ve tanıtım yapmasının zorunlu hale getirildiği, yabancı dilde reklam ve tanıtım yapılması durumunda ise bu reklam ve tanıtımların Türkçe bir tercümesinin tabelada bulunmasının zorunlu kılındığı ve söz konusu tabela denetimlerinin bahsi geçen Belediye Meclisi Kararları ve Yönetmelik hükümleri doğrultusunda yapıldığı belirtilmiştir. Ayrıca Belediye, iş yeri tabelalarına ilişkin standartların TSE tarafından TS 13813 standardı ile belirlenmiş olduğunu ve yabancı dildeki tabelalara ilişkin kuralların da söz konusu standart ile belirlendiğini, ilgili standart gereği tabelalarda yer alan yabancı dildeki ifadelerin tabelada bulunan Türkçe ifadelerin büyüklüğünün %25'ini geçmeyecek şekilde olması gerektiğini belirtmiştir.

22. İlk olarak, somut olayda muhatap Belediye tarafından Arapça başta olmak üzere Türkçe dışındaki dillerde olan tabelalara ilişkin olarak farklı bir muamele gerçekleştirildiği ortadadır. Ne var ki kamu otoritelerinin ülkelerinin resmi dilinin korunması ve yaşatılması için çeşitli düzenlemeler ihdas etmesi ve bu kapsamda bazı önlemler alması doğaldır. Nitekim bu hususa ilişkin mevzuatımızda yasal düzeyde düzenlemeler bulunduğu gibi çeşitli düzenleyici işlemler de ihdas edilmiştir.

23. 3/11/1928 tarihli ve 1353 sayılı Türk Harflerinin Kabul ve Tatbiki Hakkında Kanun'un 2'nci maddesinde "Bu Kanunun neşri tarihinden itibaren Devletin bütün daire ve müesseselerinde ve bilcümle şirket, cemiyet ve hususi müesseselerde Türk harfleriyle yazılmış olan yazıların kabulü ve muameleye konulması mecburidir." hükmünü içermektedir. Mezkûr Kanun'un 4'üncü maddesinde ise "... 1928 senesi Kanunuevvelinin iptidasından itibaren Türkçe hususi veya resmi levha, tabela, ilan, reklam ve sinema yazıları ile kezalik Türkçe hususi, resmi bilcümle mevkut, gayrı mevkut gazete, risale ve mecmuaların Türk harfleriyle basılması ve yazılması mecburidir." hükmü yer almaktadır.

24. 1353 sayılı Kanun kapsamında Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde kamu kurum ve kuruluşları ile şirket, dernek gibi özel kuruluşlarda Türk harfleri dışında başka bir alfabenin kullanımının kanun koyucu tarafından sınırlandırıldığı ve yine bahsi geçen standart kapsamında tabelalarda yer alacak yabancı dildeki ifadelerin de belli kurallar dâhilinde tabelada bulunabileceğinin düzenlendiği anlaşılmaktadır. Yine, TSE tarafından oluşturulan TS 13813 standardı uyarınca yabancı dilde ifadelerin yer aldığı tabelalarda, yabancı dildeki ifadelerin Türkçe ifadelerin büyüklüğünün %25'ini geçmeyecek büyüklükteki puntolarla yazılması gerektiği belirlenmiştir. İlgili düzenlemelerin Türkçe'nin korunması ve kullanımının geliştirilmesi amacına matuf olduğu görülmektedir.

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

25. Yalova Belediyesi İlan Reklam ve Tanıtım Yönetmeliği'nin 4'üncü maddesinin on ikinci bendi *"Yalova Belediyesi İlan Reklam ve Tanıtım Yönetmeliğinde Türkçe tanıtım/reklam yapılması zorunludur, farklı bir dilde tanıtım/reklam yapmak isteyen işyerleri veya kurumlar Türkçe tanıtım/reklam yazısının ölçülerini geçmeyecek şekilde İmar ve Şehircilik Müdürlüğünün onayını alarak uygulama yapabilirler. Yabancı bir dilde iletilen tanıtım/reklamlarında Türkçe bir tercümenin bulunması zorunlu olup bu tercümede kullanılan Türkçe'nin açık, anlaşılır ve net olması esastır. Tabelalar imla ve dil yönünden kusursuz, uygun punto kullanılarak yazılmalı, yazımlarında Türkçe kelimeler kullanılmalı, istenilmesi halinde yabancı dilde ifadeler Türkçe metnin altında Türkçe ifadenin yaklaşık %25'i büyüklüğündeki puntolarla yazılmış olmalıdır."* düzenlemesini haizdir.

26. Yukarıda yer verilen düzenleme incelendiğinde, Belediye tarafından yapılan söz konusu düzenlemenin 1353 sayılı Kanun ve TS 13813 standardı ile uyumlu olduğu anlaşılmaktadır. Söz konusu Yönetmelik düzenlemesi kapsamında Belediye tarafından gerçekleştirilen inceleme konusu muamelenin de yine konuya ilişkin düzenlemelere uygun olarak Türkçe'nin korunması amacına yönelik olduğu anlaşıldığından söz konusu farklı muamelenin haklı ve meşru bir gerekçeye dayandığı anlaşılmaktadır. Bu sebeple Türk harflerinin kullanıldığı tabelalar ile diğer dillerin kullanıldığı tabelalar arasında muamele farkı olup olmadığı incelenmeyecek, yapılacak olan değerlendirme yalnızca Türkçe dışındaki dillerin kullanıldığı tabelalara yönelik işlemler arasında muamele farkı olup olmadığıyla sınırlı olacaktır.

27. Basında, Belediye tarafından yapılan tabela denetimlerinde yalnızca Arapça tabelaların kaldırıldığı ancak örneğin İngilizce tabelalara ilişkin olarak ise herhangi bir işlem yapılmadığı iddialarının yer aldığı görülmüştür. Ancak, Belediye tarafından dosyaya sunulan görüş yazısında ise sadece Arapça harf ve ibareler içeren tabelaların değil yabancı alfabede harf veya yabancı dilde ifade içeren tüm tabelaların denetime tabi tutulduğu belirtilmiştir.

28. Muhatap Belediye tarafından dosyaya sunulan bilgi ve belgeler incelendiğinde Belediye tarafından yabancı alfabede harfler veya yabancı dilde ifadeler içeren tabelalara sahip olduğu tespit edilen iş yerlerinin ve bunlara ilişkin olarak gerçekleştirilen işlemlerin listesinin dosyada yer aldığı görülmüştür. Buna göre 158 iş yeri tabelasının standartlara uygun olmadığının tespit edildiği, bunlardan birçoğunun marka tescili sahibi olmasına istinaden veya bayilik sözleşmesi uyarınca söz konusu tabelaları kullandığı ve bu nitelikteki tabelalara ilişkin herhangi bir işlem yapılmadığı anlaşılmıştır. Tespit edilen tabelalardan ise 55 tanesinin değiştirildiği, düzeltildiği veya yabancı harf ve kelime içeren bazı kısımların kaldırıldığı anlaşılmıştır.

29. Değiştirilen veya standartlara uygun olarak düzeltilen tabelalar incelendiğinde bu tabelalar

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

arasında Arapça harf ve ifadeler içeren tabelaların bulunduğu görülmekle birlikte yabancı dilde ifadeler içeren diğer tabelaların da listede yer aldığı görülmüştür. Bu bağlamda örneğin Milano Emlak tabelasının Ayışığı Gayrimenkul, Garanti Group tabelasının Garanti Grup, Afak Company ibaresini içeren tabelanın Afak Emlak, Story Cep Telefonları Yetkili Servisi ibarelerini içeren tabelanın Hikaye İletişim olarak değiştirildiği anlaşılmıştır. Bunun yanında her ne kadar marka tescili sebebiyle değiştirilmemiş olsa da örneğin Travel Translator ibarelerini içeren tabelanın da kurallara uygun olmayan bir tabela olarak listede yer alması denetimin tüm yabancı dilleri kapsar nitelikte olduğunu doğrular niteliktedir. Dolayısıyla Belediye tarafından yalnızca Arapça harf ve ifadelerin bulunduğu tabelaların değil yabancı dilde ifadelerin bulunduğu tüm tabelaların denetime tabi tutularak bunların bir kısmının değiştirildiği, bir kısmının ise kaldırıldığı anlaşılmaktadır.

30. Tüm bu hususlar bir arada değerlendirildiğinde Belediye tarafından yapılan işlemlerin Türkçe'nin korunması ve kullanımının yaygınlaştırılmasına yönelik düzenlemelere uygun olduğu, bu amaç kapsamında Belediye tarafından yapılan işlemlerde ise diller arasında bir ayrım gözetilmediği anlaşılmış olup ayrımcılık yasağının ihlal edilmediği kanaatine varılmıştır.

V. KARAR

A. Resen incelemede AYRIMCILIK YASAĞININ İHLAL EDİLMEDİĞİNE,

B. Kararın taraflara tebliğine ve KAMUOYUNA DUYURULMASINA,

C. Karara karşı tebliğ tarihinden itibaren 60 gün içerisinde Ankara İdare Mahkemesine başvurulabileceğine,

25/6/2025 tarihinde OY BİRLİĞİYLE karar verildi.

e-imzalıdır
Prof. Dr. Muharrem KILIÇ
Başkan

e-imzalıdır Dr. Burhan ERKUŞ Kurul Üyesi	e-imzalıdır Dilek ERTÜRK Kurul Üyesi	e-imzalıdır İsmail AYAZ Kurul Üyesi
e-imzalıdır Mehmet Emin GENÇ Kurul Üyesi	e-imzalıdır Muhammet Ecevit CARTİ Kurul Üyesi	e-imzalıdır Saffet BALIN Kurul Üyesi

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

e-imzalıdır
Ünal SADE
Kurul Üyesi

e-imzalıdır
Yunus Emre KARAOSMANOĞLU
Kurul Üyesi

Av. Zennure BER
Kurul Üyesi
(İzinli)

Bu belge, güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır.

Belge Doğrulama Kodu :

Adres: Mithatpaşa Cad. No: 52 06420 Kızılay-ANKARA
Telefon No : 4227800 Fax No : 4227899
e-Posta : / Kep Adresi : tihek@hs01.kep.tr
İnternet Adresi : http://www.tihek.gov.tr/

Ayrıntılı Bilgi İçin:
Telefon No: